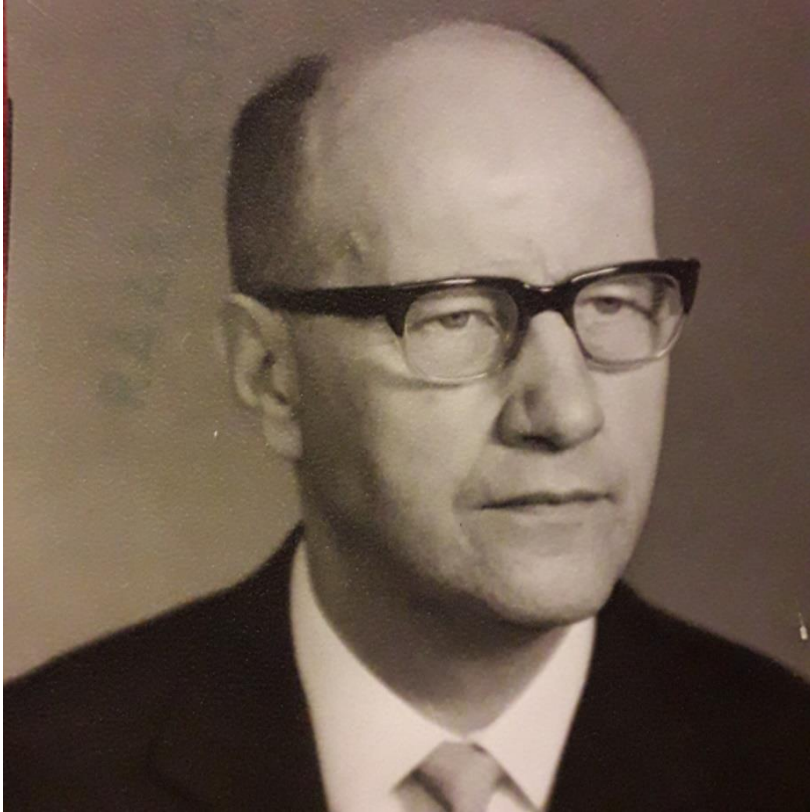

Kanslianeuvos

Pentti Kullervo Hissa 21.2.1904-13.3.1986

Pentti syntyi Lapualla yhdeksänlapsiseen perheeseen sen viidentenä vesana. Vanhemmat olivat isä Jaakko Vihtori Hissa 11.11.1868-2.10.1952 ja äiti Sanna Maria Hissa os. Kero 24.1.1874-25.3.1953. He elivät Lapualla Suomen kuohuvan tsaarinajan lopun ja itsenäisen Suomen vakiintumisen ajanjakson.

Isä Jaakko Vihtori oli jo nuorella iällä suuntautunut liikealalle. Hän aloitti 1880-luvulla paperikauppatavaran myynnin ja laajensi sitä perustamalla Hissan Harmonitehtaan, molemmat silmällä pitäen laajenevan kansakoululaitoksen tarpeita. Liiketoimiin kuuluivat myös saha, maatalouskoneet, rakennustoiminta, höyryvoima-asema, elokuvateatteri ym. Parhaimmillaan Jaakon yrityksissä työskenteli 60 henkilöä. Hän osallistui liiketoimiensa ohella muutenkin Lapuan kehittämiseen. Ensimmäisen maailmansodan pyörteissä hän joutui luopumaan liiketoimistaan lukuun ottamatta virvoitusjuomatehdasta ja kirjakauppaa, joka sijaitsi nykyisen Kauppakadun ja Asemakadun kulmassa. Kirjakaupan, Kronqvistin kauppakartanon, hän oli ostanut 1890-luvun lopulla.

Se Pentti Kullervon lähtökohdista. Nuoruusvuodet kuluivat koulun ja urheilun merkeissä. Yksi käännekohta Pentin elämässä oli tapaus urheilukentällä, kun pojat olivat urheilun lomassa olleet halkopinon takana piilossa tupakalla. Heidät yllätti muistin mukaan nimismies, joka tokaisi: ”Lopettakaa tua polttaminen tai jätte yhtä lyhyeksi kuin minä”. Siihen jäivät Pentin tupakkaharrastukset. Pentti kävi Lapuan Yhteiskoulua ja siihenkin liittyi tulevaa elämää ajatellen opetus. Seitsemännellä luokalla hän sai kolmet ehdot ja edessä olisi ollut luokalle jääminen. Oli

vaihdettava koulua. Kristiinan suomalaisessa yhteiskoulussa algebra ja geometria laskettiin yhdeksi aineeksi. Hän suoritti ehdot, jatkoi Kristiinassa ja kirjoitti ylioppilaaksi vuonna 1925.

Asevelvollisuutensa Pentti aloitti 51. Karjalan Kaartin Rykmentissä Viipurissa ja suoritti reservinupseerikurssin n:o 10 Haminassa 1925-1926. Hän viihtyi Viipurissa hyvin ja rakkaus karjalaisuutta kohtaan säilyi läpi elämän. Jo opiskeluaikoinaan Pentti osallistui aktiivisesti Akateemisen Karjalaseuran järjestötoimintaan ja toimi vielä 50- ja 60- luvuilla AKS:n peitejärjestön Kerho 22:n sihteerinä. Isänmaallisuus oli yksi hänen elämänsä kulmakiviä. Opiskelun Helsingin Kauppar korkeakoulussa Pentti aloitti heti asevelvollisuuden suoritettuaan ja valmistui ekonomiksi vuonna 1929 ja kauppatieteen kandidaatiksi vuonna 1933. Kauppatieteen maisterin arvon hän sai vuonna 1949

Hän toimi kolme vuotta 1929-1933 Pohjoismaiden Yhdyspankin pääkonttorissa virkailijana. Tarinan mukaan pankin palkka ei ollut häävi, niinpä hän hakeutui vuonna 1933 Henkivakuutusyhtiö Salaman vakituiseksi kenttämieheksi. Näin palkka määräytyi oman ja omien asiamiesten utteruuden perusteella. Parhaat muistot ja kokemukset hänelle jäivät piiritarkastajan työstä Pohjois-Karjalasta Joensuusta. Ylitarkastajana hän toimi vuosina 1943 – 1951, loppuvuosina jo Lapualta käsin. Sunnuntai-aamupäivisin puhelin soi yhtenäin, kun piiritarkastajat soittelivat ylitarkastajalle viikon kuulumiset ja myyntitulokset.

Pentti Hissa ja Uuno Peltoniemi aamukahvilla Uunon kotona Joensuussa, Siltasaarenkatu 92 15.8.1935, Pentti lukee Karjalaista.

Pentti toimi sodan aikana tiedustelu-upseerina. Taisteluihin hän osallistui Jääkäriyrykmentti 24:n mukana Talvisodassa 1939-40 ja Jatkosodassa E/JR 37:ssä Laatokan-Karjalassa vuosina 1941-44. Sotilasarvoltaan hän oli yliluutnantti. Hän osallistui innolla sotaveteraanitoimintaan, mutta sotakokemuksistaan hän ei milloinkaan kotona puhunut.

Pentti avioitui agronomi Helvi Maria Turjan 9.11.1906-31.3.1986 kanssa kesäisenä päivänä 30.7.1938 Helvin isän kunnallisneuvos E.A. Turjan Poutun talon puutarhassa. Heille syntyi neljä lasta Kirsti Helena 8.2.1940 - 23.10.2019, Liisa Kaarina 11.1.1942, Erkki Pentti Juhani 2.6.1944 ja Antti Jaakko 16.11.1945.

Perhe koolla Pentin 75-vuotispäivänä Siirilän salissa vuonna 1979, lapset vasemmalta Antti, Erkki, Helena ja Kaarina.

Vuonna 1941 Pentti sai työtarjoituksen Vakuutusyhtiö Auran hankintapäälliköksi, mikä edellytti muuttamista Helsinkiin. Se oli tarjous, josta ilmeisesti ei voinut kieltäytyä. Kolmekymmentäluvun lopulla Pentti oli ostanut ns. Kuivaston talon kirkonkylästä Jukantuvan koulua vastapäätä ja tehnyt siihen melkoisen remontin. Talo oli kolmikerroksinen niin että siihen pääsivät asumaan isä Jaakko ja äiti Sanna ensimmäiseen kerrokseen, oma perhe toiseen ja Mikkelistä miehensä kuoleman jälkeen Lapualle muuttanut sisko Aune Karppala kahden poikansa Mikon ja Jaakon kanssa kolmanteen kerrokseen. Ajan mittaan Pentistä tuli varsinkin Mikolle eräänlainen isähahmo. Olot talossa olivat ahtaat ja vuonna 1950 valmistuikin uusi talo Siirilän Annankadulle, arkkitehdin piirtämä, omaleimainen rintamamiestalo. Niinpä valinta Helsingin ja Lapuan uusien olosuhteiden välillä oli vaikea.

Helsingin Caloniuksenkadulle kuitenkin muutettiin elokuussa vuonna 1951. Lapsista tytöt olivat jo aloittaneet koulunsa Lapualla, ja pojat sijoittuivat Helsingin Lapinlahden kansakouluun. Helvin sopeutumista helpotti se, että hänen serkkunsa Aino Numminen perheineen oli muuttanut jotakin vuosia aiemmin Helsingin Uudenmaankadulle.

Mutta Lapua ei jäänyt taakse. Annankadun uuden talon alakerta vuokrattiin vakituisille asukkaille ja yläkertaan saatiin opiskelijoita kahden lukukauden sopimuksilla. Näin jäi toinen kerros, jossa oli kaksi isohkoa makuuhuonetta, iso halli, keittokomero ja ns. sivukas kesäksi omaan käyttöön. Helvillä ja Pentillä oli tapana viettää kesälomansa Uuden talon yläkerrassa viljellen kohtuullisen suurta puutarhaa marjapensaineen, mansikkarivistöineen ja juures- ja perunamaineen. Siinä riitti töitä ihan kylliksi koko perheellekin. Pentti sai lomilleen käyttöönsä yhtiön auton, jolla syksyn sato kuljetettiin säilykkeinä Helsinkiin. Tapana oli, että pouttulaaset kutsuttiin kerran kesässä kahville ulkoterssille tai toisen kerroksen parvekkeelle ja vakioherkku olivat Aarlan possut. Viisikymmentäluvulla Pentillä oli myös tapana viedä Poutun pienimpiä lapsia autoajelulle Kauhavan rajalle ja takaisin. Erkkilän sukujuhlatoimikunnan sihteeriksi hänet valittiin 1957 ja Poutun sukujuhlan sihteeriksi vuonna 1962.

Siirilän talo

Auran kenttäpäällikkönä Pentti keskittyi kenttämiesten koulutukseen unohtamatta maan kattavaa asiamieskoulutusta. Hän kiersi mielellään maata kenttä- ja asiamiestilaisuuksissa ja halusi näin pysyä ajan tasalla kentän mielialoista sekä saada tuoreet kuulumiset suoraan kenttäväeltä. Kotiin tuliaisena saattoi tulla kuopiolaista kalakukkoa tai pohjoisen suolalohta. Aktiivisena kenttämiehenä hän kirjoitti säännöllisesti artikkeleita yhtiön asiamieslehteen.

Caloniuksenkadulta perhe muutti Munkkivuoreen Porintie 1:een vuonna 1957 ja sieltä Munkkiniemeen Kadetintie 14:ään 1963. Perheelle aikaa oli välillä vähän. Lasten ajan täyttivät aluksi koulunkäynti, partio ja urheilu, myöhemmin opiskelut ja niihin liittyvät harrastukset, esimerkiksi osakuntatoiminta Etelä-Pohjalaisessa Osakunnassa Ostrobotnialla. Vuoden 1972 alussa perhe muutti Espoon Olarin Alaportti 1:een. 50-luvun alkupuolella perhe teki muun muassa parin viikon auto- ja telttailuretken pohjoiseen aina Hammerfestiin ja Tromssaan saakka. Kesällä 1966 perheeseen hankittiin kesäpaikka Etelä - Saimaalta nykyisen Lappeenrannan Ilottulan Sikosalon saaresta.

Vuonna 1956 Pentti nimitettiin Aura-yhtiöiden apulaisjohtajaksi. Hän kuului Vakuutusyhtiöiden Vakuutustutkintolautakuntaan ja Henkivakuutusyhtiöiden Hankintapäälliköiden Neuvottelukuntaan. Työn ohella Pentti harrasti mm. kuorolaulua Auran kuorossa. Kun eri tilaisuuksissa osallistujat olivat ujoja laulamaan, niin hän kuulemma aloitti, ja sitten osaavimmat laulajat yhtyivät lauluun. Helvi ja Pentti osallistuivat Eteläpohjalaisen Osakunnan Seniorit ry:n ja Helsingin Eteläpohjalaiset ry:n toimintaan ja Pentti oli Helsingin Kruununhaan Lions-klubin perustajajäsen ja ensimmäinen presidentti.

Helvi puolestaan kyllästyttyään kotiäitinä olemiseen osti kuusikymmentäluvun puolivälissä itsepalvelupesulan Helsingin Vallilasta, Paavalinkirkon naapurista. Pesulasta luovuttiin vähän ennen Lapualle muuttoa.

Eläkkeelle Pentti jäi vuoden 1969 lopulla. Seuraavana vuonna tasavallan presidentti Urho Kekkonen myönsi hänelle kanslianeuvoksen arvonimen. Aurassa hänen ansioikseen luettiin kentän myyntitoiminnan kehittäminen ja erityisesti henkivakuutushankinnan kasvattaminen. Henkivakuutuksesta yhtiö sai vakaan maksutulon, joka auttoi kehittämään sijoitustoimintaa, mikä loi pohjaa nykyisen, nimen muutosten kautta Lähi-Tapiolaksi muuttuneen yhtiön vauraudelle.

Vuonna 1975 Helvi ja Pentti muuttivat eläkepäivikseen Lapuan taloon Siirilään. Harrastuksina Lapualla olivat harvakseltaan tehdyt ulkomaanmatkat, puutarhan hoitaminen, sukuloiminen ja Pentillä sukututkimus. Sunnuntaisin Pentti teki usein aamupäiväisen kävelylenkin Lapuan kirkkoon kuuntelemaan jumalanpalvelusta. Lopulta pitkäaikainen sairaus kiristi otettaan, ja Pentti menehtyi Lapualla 13.3.1986. Helvi kuoli kolme viikkoa myöhemmin 31.3.1986.

Lähteet: Raimo Hissa/Sukuni ja minä, Mikko Karppala, Leena Finnilä ja Kaarina Hissa
Toimittanut Antti Hissa, Pentin poika.
Espoossa 11.12.2020